

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
za pol leta 1 „ 60 „
za četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofljsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne ilste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. —

Za tznaniila se plačuje od navadne vrstice,
če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Razsajanje denarja ali kapitala v liberalni dobi.

Največja zapreka rešitvi socialnega prašanja je grdobno razsajanje denarja ali kapitala. Vsled tega postaja razloček med nbogimi in bogatimi čedalje večji pa tudi srditniši in nevarniši. Srd in zavid siromakov se pa večjidel kaže nasproti posestnikom nepregibnih reči, orodja in trgovinskega blaga, t. j. nasproti posestnikom zemljišč, proti fabrikantom in trgovcem. Zakaj? No, zato, ker jih ta kapital najbolj v oči bode; ta kapital vidijo pred seboj ter svojo popolno odvisnost od njega spoznavajo. Toda je še drug kapital, kateri ni tako vidljiv, ki se ne da lahko prejeti, ki pa vendar na vse vrste sedanjega prebivalstva strahovito teži in jih kakor najhujša mora tlačiti. Stvar zasluži, da njo premislimo, in v ta namen je potrebno, da nekoliko pogledamo na novošegno denarstveno gospodarstvo. Oj, in ta pogled ni vesel; vsaj se nam že po prvem in površnem pogledu ves svet mora zazdeti, kakor da bi bil podoben velikanskej ječi, natlačenej z samimi dolžniki. Kapital, ki v liberalni dobi brez mere, brez meje in srama razsaja, to je denar tistih ljudi, ki držijo dolžna pisma v svojih rokah in za izposojene penne obresti ali činže pobirajo. Denar je postal blago in neomejeno barantanje ž njim je značivno znamenje liberalne dobe. Kapital na izposojila naložen in za obresti ali činži krmljen, zapoveduje sedaj in njegovo posilstvo je najbolj zakrivilo nevarne razmere siromakov do bogatašev, narodivši nam denarstveno raboto ali tlako. Kajti dolžniki plačujoči obresti morajo za upnike delati in skrbeti pogosto hujše, kakor nekđaj za svoje grajščake. Kapital, ki obresti vleče, je sedaj v Evropi že strahovito narastel in se čedalje bolj kupiči v orijaških razmerah. Ves ta kapital se da razdeliti v 3 skupine.

1. V prvo skupino postavljamo javna posojila: državna, deželna in srenjska. Evropske države so vse zadolžene in jih posnemajo prav marljivo tudi posamezne dežele, okraji, mesta in srenje,

najemajo posojila, delajo dolgove in nalagajo davkoplačilcem vedno več stroškov za javne obresti ali činže. Ova javna posojila imajo namreč to posebnost, da se upnikom, t. j. tistim, kateri imajo dolžna pisma v rokah, obresti izplačujejo iz davkarijskih dohodkov. Evropske države skup imajo takih dolgov: 35.000.000.000 goldinarjev in za činž skrbijo vsako leto davkeplačilci. Strahovito veliko milijonov morajo tako sleherno leto vsipati v vedno večje žepe kapitalistov. Začetnik temu groznemu denarstvenemu razdjanju bil je absolutizem, liberalna doba je prve dolgove podedovala in jih pošteno pomnožuje. Nikder pa si ne prizadevajo resnobno, da bi strahovito butaro javnih dolgov polajšali in jih zmanjšali; niti na Anglaškem, kder je vendar narodno bogastvo neizmerno narastlo, ne mislijo na to. Tudi ni verjetno, da bi se evropski državniki skoro povrnili k bolj pametnemu gospodarjenju. Edino le, če jim ne bo nihče več kaj posoditi hotel, je mogoče, da odložijo svojo vmoglavost, po kateri sedaj za pokritje rednih stroškov nalagajo dače, za izredne pa dolgove delajo. Novošegni državniki tukaj ne mislijo tako, kakor pametni zasebni gospodarji, ki si v boljših letih prizadevujejo prihraniti nekoliko denarjev kot reservo, da jo zamorejo v nesreči in sili porabiti. Tako ne mislijo liberalni državniki, marveč veljajo tisti izmed njih za posebno pobrisane, ki dolgove delajo, preden jim je denarjev treba.

Državni dolgovi evropskih držav tedaj nikakor ne pojemajo, marveč naraščajo in napredujejo vsako leto v vedno večjih razmerah: od l. 1848—1854 poprek za 202 milijonov, od l. 1855—1860 za 502 milijona, od l. 1861—1873, t. j. v liberalni dobi pa za 2025 milijonov vsako leto. Iz teh števil pa lahko vsak pametnjak previdi, da voz evropskega državnega gospodarstva naglo hiti nazdol. Prej ali slej mora vsaka država obtičati v kridi ter priti na kant. Nekaterne države bodo krido napravile po malem, te pa te nekaj; druge bodo ga pa storile temeljito in na enkrat, kakor na primer srčen gospod svojemu psovi garjevi rep odseka z enim mahom. Menje srčni in bolj milost-

ljivi gospodje ga pa psetu rajši po kosih odšči-pavljajo, misleči, da jim tako pes menje bolečin trpi. Sicer je pa naposled vse eno: pes zgubi svoj rep. Da morajo nasledki velikanskih ovih dolgov neizmerno žalostni biti za državine podložnike, to si lahko sedaj vsak sam domisli. Podobni so tistim nasledkom, katere opazujemo pri podjarmljenih narodih, ki morajo svojim premagavcem plačevati silne, tlačilne in pogubne davke. Kajti enako silne, tlačilne in pogubne so tudi obresti, katere je zadolžena država prisiljena redno plačevati kapitalistom, ki so njej vendar le enkrat in primeroma malo kapitala položili na porabo. To je res davek, ki pridelovalno prebivalstvo izsesava, državo od kapitalistov odvisno dela, jo v najvažnejših zadevah vedno moti ter njej izpolnjevanje najsvetejših nalog pači ali ovira.

3. Druge kapitaljske skupini prištevamo denar raznih bank, potem denar privatnih oseb, ki z njim na borzi igrajo, ali z njim mešetarijo in barantajo, in naposled kapital nacionalnih bank, ki smejo bankovce izdajati. Vsi ti denarstveni zavodi imajo ta pglavitni namen, da denarje proti mogoče velikim obrestim izposujejo, ali pa ljudem do posojil pomagajo proti mogoče velikim mešetninam (provizijam) za svoje mešetarstvo.

3. V tretjo kapitalsko skupino postavljamo naposled denar, kateri je pri raznih obrtnijskih, kupčijskih in prometnih zavodih vplačan in vložen na delnice ali akcije. Ti zavodi imajo tiste slabe lastnosti, kakor banke, bankirske hiše, borze, banke za izdavanje bankovcev itd. Skoro vse naše železnice, rudokopstvo, brodarstvo in kupčija, so utemeljene na delnice ali akcije. Druga in tretja kapitalna skupina pobrala je in nakupila neizmerno veliko denarjev in je torej njuni naraščaj in upljev, po številkah razjasnjen, jako zanimiv pa tudi podučljiv. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Nekaj o konjskem kopitu.

M. Če se je konju kopito pokvarilo, je tudi konj pokvarjen. To je očitna, vsakemu jasna resnica. In vendar se s konjskim kopitom z veliko neskrbnostjo in nevednostjo ravna, da se slednjič ni čuditi, ako so konjska kopita celi šaki boleznim in napakam podvržena. V tem obziru zasluži posebne omembe, kako se konjem kopita po neumnem pilijo, režejo, žgejo in s katranovcem in maščobo mažejo. Rogovina je laknata snov, ki ima v svojem naravskem stanju 20% vode v sebi. Ta resnica je, kakor bomo hitro videli, za obdržanje kopita velike važnosti. Ako se rogovini voda odtegne, postane trda in suha in izgubi svojo prožljivost. Podobna je potem suhemu kosu lima, ki je krhek kakor steklo in se tudi ravno tako lahko stere in razpoči. Če se tedaj hoče, da rogovina v dobrem stanju ostane, se mu mora voda,

ki čini naravski del rogovine, vzdržati. Navada tedaj, podplati kopitne žgati, da se podkev priléze, ali pa ob stranskih ploščah piliti, da kopito dobi lepša podobo, mazanje z katranovcem in maščobo, vse to pripomaga, vodo iz rogovine izgnati, da se ne le skrči, ampak tudi trdo in krhko postane. Taka rogovina in tako kopito svojemu namenu nogo varovati, ne more več zadostiti. Ako se podplat v dotiki z žgečim železom podkve vžge, se mora voda iz onega dela kopita, ki se osodi, na vsak način izgnati. Ako se gladka, svitla, trda površina kopita odpili, izpostavi se notranji, mehkejši laknoviti del kopita vsem škodljivim vplivom, in skoz nebrojne luknjice, celice ali špranjice rogovine mora voda, ktera je v nji, izpuhteti. Rogovina se tudi v tem slučaju skrči, postane suha in krhka. Katranovec ima v sebi kislino in begljivo olje, ki se izpuhti in nekako smolovino za seboj pušča. Ako se rogovina s katranovcem maže, deluje kislina na rogovino kemično, jo nareja trdo in pretvarja nje notranjo tvarino. Deluje na ravno isti način, kakor pa, ako se usnje s katranovcem maže. Usnje postane od njega po malih dnevih trdo, suho in krhko. Kakor deluje katranovec, ravno tako deluje pre tudi maščoba. Obe te tvari izganjate iz kopita vodo, se vsedate na njeno mesto in napravljate kopitino površino trdo in krhko. Tvarina, iz ktere tako imenovana zarezja obstoji, je sicer tudi rogovina, ali bolj mehke in luknjičaste tkanine, kakor pa je podplat in kraji kopita. Zato se pa tudi škodljivim vplivom prej uda in se bolj skrči, če se ji voda, ki jo ima v sebi, odtegne, kakor bolj trdna rogovina. Ako se kopitu podkev primerja, bi se obkrajki morali rajši po prirzevanju in pilenju, kakor pa po žganju za to pripravljati. Vsekako bi se morala bolj podkev po kopitu in ne kopita po podkvi ravnati. Ako so se po krivem ravnanju zarezja in podplati skrčili, bi se ne smeli s katranovcem ali maščobo mazati, ampak z vodo namakati in potem z glicerinom tretji, ki se z vodo meša in je ne izganja. Glicerin nima v sebi kislih ali ostrih tvarin, je bolj krotko, voljno, mehčavno in ne izpuhti. Nareja rogovino mehko in pusti, da se lakno razteguje. S tem se zabrani, da se kopito ne skrči in ako bi se to že bilo zgodilo, s časom zopet raztegne. Tako uči v „Prakt. Landw.“ skušen kmetovavec.

M. Kdaj korenje pipati. Z pipanjem korenja se ne sme prenahtiti, kajti kakor skušnja kaže, korenje še le prav raste, ko noči začnejo daljše prihajati. Lahko se pušča do konca oktobra in v lepi jeseni še dosti dalje na njivi. Čem dalje se more pustiti na njivi, tem večji je dobiček. Seveda, če pozneje vreme neugodno postane, je tudi delo s korenjem težavnejše, vendar pa težkejšo delo poplačuje obilnejši in boljši pridelek v visoki meri. —

M. Da se angleške svinje, naj so že čiste ali pomešane krvi, dostikrat slabo obnesejo, so

največ krivi mrzli hlevi. Te sorte svinje nimajo dosti ščetinja na sebi, so skoraj gole kože in potrebujejo toplih hlevov.

Sejmovi na Štajerskem. 15. sept. Zdole, Pleterje; 17. sept. sv. Peter pod sv. gorami, Kapela pri Brežicah, Brašlovce; 21. sept. g. Radgona, Laško, Lučane, Ormuž, Frauheim, Podsreda.

Sejmovi na Koroškem. 21. sept. Sp. Drauburg, Weitenfeld, gornje Belane; 24. sept. Dole, Waldenstein; 26. sept. Višprieje; 29. sept. Greifenburg, št. Paul, Pušarnica, Radentein, Širnica.

Dopisi.

Iz Šmarja. Pri nas imamo prebrisanega „purgerja“, ki je lehkomišljenemu kmetu vzel celo posestvo, toda pošteno, vse brez žaljenja obstoječih postav. Kupil je konja za 30 fl. in ga prodal kmetu za 60 fl. Kmet pa ni imel denarja in je upniku pustil v rokah dolžno pismo, v katerem se je zavezal do 15. aug. t. l. dolg poplačati in mesečne zamudnini položiti 10 fl. Toda kmet ni plačal do 15. avgusta in upnik je čakal 3 leta. Sedaj toži upnik kmeta zavolj dolžnih 1560 fl. Kmet se prestraši in se pri sodnji pogodbi, da bo do pusta prihodnjega leta vse plačal ter da ves dolg vknjižiti na svoje do sedaj čisto posestvo, cenjeno na 3000 fl. Za polletno čakanje je še upniku dal 25 mecnov kuruze in 100 fl. v denarjih. Pust pride in kmet ne more plačati. Upnik toži, kmetija pride na dražbo in pri 3. eksekutivni prodaji kupi šmarijski „purger“ celo posestvo pod nastavljeno ceno še za manjši znesek, kakor je bil sam vknjižen! Ubogi kmet in jegova familija so berači! Ali je to krščansko, človeško, lehkomišljenost ubogega človeka tako zlorabiti in ga odirati!!

Iz Virštajna. Vse je že milo toževalo, ker se nam je hotlo vse posušiti. Drevje v gozdih je začelo biti, kakor pozno v jeseni, ko ga že mrz popolnem umori; kuruza in fižol, se je sušila, grozdje je drobno zaostajalo. Je pa res bila taka suša, da smo že mislili, kaj bomo jedli? Zatorej smo se k Bogu obrnili. Po sosednih farah so bile procesije in tudi pri nas v Ulimji smo se v precej velikem številu zbrali v pondeljek 27. avgusta ter smo goreče prosili pri daritvi sv. meše, in resnično, hvala Bogu, smo bli uslišani. V soboto ob dveh po polnoči je začel blag dež zemljo namakati, skraja je bila nevihta, ali potem je začelo lepo polagoma dežiti, in tako celi dan. Sedaj upamo, da si bode vse opomoglo in dozorilo. Sadja nimamo pri nas nič, in začeli so grozdje močno krasti. Toče pri nas nismo imeli, hvala Bogu! Strneno je obrodilo, da že davno ne tako. Sena je bilo povsod dosti, otave pa celo nič. Po višokih goricah je bilo po zimi pozeblo, da bodo tam imeli slabo trgateg, po dolinah je boljše, in ker je bila tudi trsju sila, smo bili deža toliko bolj veseli. Deža je bilo silno potreba; čeravno

je celi den šel, pa ga je zemlja naglo popila, da je v nedeljo malo kateri prinesel blatne črevlje v cerkev.

Iz Babinec pri Ljutomeru. Na Cvenu je pogorelo 3 kmetom vse stanovanje in vse imetje 24. avgusta zaran ob 8. uri. Lepa hvala ide ljutomerskemu gasilnemu društvu, ki je hitro s svojo društveno brizgalnico prišlo na pomoč in pa vsem bližnjim in daljnim vaščanom, ki so urno pripeljali svoje občinske brizgalnice, katerih število je bilo 6. Ogenj je bil zlo nevaren, ker je mnogo hiš ena za drugo kraj ceste, pa hitra pomoč je dosti storila. Nekoliko dnevor pred pa je pogorelo dvema kmetoma na mali Moti blizu Radgone tudi vse. Ljutomerski glavar kupuje žito in pšenico za po toči nesrečne za one denarje, ki so svitli cesar darovali. Kupi samo od onih, ki so iz ljutomerskega okraja pa niso bili zadeti. Naj povem, koliko je storila toča: neki kmet je izmlatil 64 križev (križ 22 snopov) pšenice in je namlatil 1 1/2 hektolitra, t. j. slabo. Toliko križev dajeta navadno dva orala in na dva orala se pa poseje 3 in 4 hektolitre. tedaj najč ni dobil pol semena nazaj. Lep dež smo dobili 1. septembra, ki je namočil žejno zemljo, ki je bila skoraj 3. mesece suha razun 7. julija in 15. avgusta, zdaj pa imamo upanje, da bo hajdina, zelje, detelja i. t. d. dobila zopet rast. Otave na večih krajih ni nikdo kosil, ker je bilo vse suho. Kuruzin črv dela tudi pri nas škodo, kakor nam je „Slov. Gosp.“ objavljaj; luknja sicer betve od zgornjega kraja doli in tudi v lat in potem, ako pridejo kaki viharji, njo poderejo, ako se pred ne posuši; tedaj bomo morali odpravljati ta merčes. Repo so gosenice na nekterih njivah večista pohrustale. Zdaj je nje dež izpral. Goveje živine zgonijo mnogo od nas prek Mure na Oggersko, že celo leto, naj je stara ali mlada, debela ali slaba, plača je precej dobra. Lani smo imeli večkrat kupovanje konjev za vojaške potrebe v Ljutomeru ter se njih je na 100 prodalo, letos pa ni nikdo kupoval. Svinj je v začetku leta mnogo poginilo na črmu. Zrnje ima lepo ceno!

Od sv. Križa pri Ljutomeru. Na rojstni dan presvetlega cesarja praznovali smo v Ljutomeru svečanost, kake se gotovo nikdo ne spominja, da bi se bila v našem ali katerem sosednem okraju obhajala. Mnogozasluzni občinski župan Kristanski, g. Bežan iz Šalinec, bil je namreč odlikovan s kronanim srebrnim križcem, ki so ga presvetli cesar poslali gosp. okrajnemu glavarju ljutomerskemu z ukazom, naj to zuamenje Njih posebnega zadovoljstva temu izvrstnemu, za vero, domovino in cesarja gorečemu možu na vselej zvesta slovenska prsa pribodne. Po slovesni sv. meši, ki so njo domači g. župnik Bogu darovali, skupili smo se v velikem številu v lepo okinčani občinski dvorani. V gladki slovenščini razložil je tukaj g. okr. glavar globoki pomen pričujoče svečanosti, obširno in temeljito naznanil mnogobrojnim poslušavcem zasluženja odlikovanca, ki od 1. nov. 1845, tedaj

že 32 let težavne in večkrat kaj sitne poslove občinskega župana neotrudljivo in modro opravlja. Gosp. okrajni glavar spominjal je pri tem tudi na burno leto 1848. rekoč: takrat je pokazal župan Bežan, da ni samo poštenega, ampak tudi mož junaškega srca. Ko so namreč magjarski puntarji hteli prek Mure vdreti, bil je Bežan v vrsti onih, ki se niso ustrašili, marveč sosede svoje nagovorili, poprijeti se orožja in tako v zvezi s cesarskimi vojskaki milo domovino rešiti od one „roparske drhali“. Globoko ganjen zahvalil se je vrli narodnjak za skazano milost in obečal do poslednjega zdihljeja veren ostati presvetlemu cesarju, ki kot blag in pravičen otec vseh svojih narodov z visokega prestola svojega tudi na prizadevanja v zvestobi neomahljivih Slovencev z radostnim okom pogleduje in zato tudi, da si še tako slabe zasluge slovenskega narodnjaka kmetskega stanu, premilostljivo obdaruje. Trikrat ponovljeni gromoviti živio-klici sklenoli so svečanost v občinski dvorani. Ob poldne bil je splošni obed, kterega se je nad 100 oseb vdeležilo! Rekli smo že, da je okrajni glavar svoj nagovor prav gladko slovenski počel in dokončal. Iz tega pa slobodno sklepamo, da temu gospodu čitanje slovenskih dopisov nikakih težav ne dela, in da oni župani navskoz krivo sodijo, ki mislijo Bog ve, kako se prikupijo, ako pripise do okrajnega glavarstva v potu svojega obraza nemški kovajo. Ta njih nemščina je pa v slovničnem, pravopisnem in drugih obzirih seveda navadno taka, da se Bogu usmili, in se njej uradniki včasih smejejo, da vse groboče. Oj dragi moji rojaki! Z vašo „gomaindevorštearsko“ nemščino si malo čislanja prikupite in slabo gde v milost pridete, razve znabiti pri negovskem strahu, pri orehovskem „babjem dohtarju“ in podobnih želarskih velikaših.

Iz Ptuja. Dne 8. in 9. t. m. so imeli Ptujčani veliko svečanost: gasilna društva peterih dežel, Štajerske, Koroške, Kranjske, Hrvatske in Niže-Avstrijske, so obhajala svoj sedmi letni shod, „Feuerwehrtag“, kakor pravijo. Malo mestice napeti je moralo vse žile, da je pripravilo slavnim gostom kolikor toliko dostojen sprejem. Slavnostni odbor je že več tednov delal in se trudil na vse pretege; zbiral radovoljne doneske, pošiljal vabila na vse strani, pripravljal stanovanja itd. Velikanska uta (Festhalle) sama je stala z venčanjem vred okoli 800 fl. Godbo so si naročili iz Maribora, zastave in banderice doli iz Kaniže in Čakovca (kder imajo take robe bojda na cente in cente, iz one dobe še, ko so lani Turki se mimo vozili v Pešto in nazaj.) Nekatero hišo so bile ovenčane in z raznimi zastavami okinčane — celo pionirska kasarna, čemur smo se jako čudili! Najlepša pa je bila ona velika zastava štajerska, ki je na rotevžu vihrala od strehe blizo do tal; štelo se je neki na-nji trintrideset krp (celo krpe na krpi!) in sedem večih in manjših lukenj. Dež in veter sta jo še hujše zdelala, tako da so ji mo-

rali v nedeljo popoldne spodnji dve tretjini zviti in zvezati in nekam k zidu pripeti. Že zadnjič, ko je bil nadvojvoda Albreht v Ptuji, vzročevala je popisana zastava veliko nevolje; zdaj jo še pa gredo drugoč razvešat pred tolikim številom tujcev iz raznih daljnih krajev... sramota nedopovedna!

Če me prašate, kako se je vršila slovesnost, bom kratko povedal: pili so in jeli, govorili in endruga kadili, godli in popevali, plesali in truščali na vso moč, in tako grozovito skronili dva imenitna praznika (rojstvo prebl. D. M. in godnje presladkega imena), da je vsakega vernega kristjana bolelo srce. Bog jim odpusti!

Od sv. Duha pri Lučanah. Umrli je v torek 4. t. m. največji posestnik v naši fari Miha Gradišnik (Harič). Pokojni je bil obče priljubljen, zato se je pa tudi zbrala 6. t. m. velika množica, ter ga spremila do hladnega groba. Tudi šolska mladež je svojemu nekdanjemu ogledi skazala dostojno zadnjo čast. Ko so vrle naše hribovke zapele nagrobnico, zabliskale so neštevilne solze iz v grob strmečih očes. Pa kako tudi nebi, saj je Gradišnik cerkvi in šoli, kakor sosedom storil veliko in veliko dobrega. Bil je tudi iskren narodnjak, kakoršnih žalibog tukaj močno pogrešamo. — Naj počiva v miru!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Korošci so pri volitvi za državni zbor politično modro ravnali. Videvši, da z zgol slovenskim kandidatom nebi prodrli, dali so glase zmernemu in kakor čujemo vse hvale vrednemu, pravičnemu Nemcu, dr. Edelmannu. Ta gospod ne trobi v nemško-liberalni rog in je prijatelj grofa Hohenwartha; v Celovcu je dobil od 112 glasov 83, v Velikovcu pa vseh 97; liberalna nemškutarja Petritsch in Seebenbach sta vlovila komaj: prvi 28, drugi pa 1 glas. — V državnem zboru razpravljajo o davkarskih po-tavah; poslanci so gledé važnega prašanja razcepljeni v 4 stranke in se ne vé, katera bo zmagala. Nekateri hočejo vse postave vrči pod klop, drugi pa samo nekatere. Znani g. Seidl še se ni podal na Dunaj, ampak igra „tarok“ v mariborski kasini; menda ima odpust in služi torej na den po 10 fl. ravno tako, kakor če bi na Dunaju v državni zbornici sedel. — V Gradcu, v Celovcu in v Reichenbergu na Českem se je te dni mnogo večjih obrtnikov, fabrikantov in trgovcev zbralo, kateri vsi tirjajo, naj vlada colnino na tuje blago poviša; nekdanj so pa ti liberalni gospodje kar goreli za svobodno kupčijo; sedaj jim sila odpira oči ter vidijo, da nam tuje blago denar pobira, obrt in fabrike domače pa razdira. — Dva škofa, rodom Slovana, sta ta teden umrla: preuzviš. gg. J. Vitezič, škof v Krku (Veglia v Istriji), 71 let star, in Aug. Vahala, škof v Litomericah na Českem. — Cesarjevič Rudolf je obiskal Reko, kder so podmitani magjaronski pobalini trgali hrvatske zastave in krolili:

eljen; cesarjevič se je obiskavši cerkvo Device Marije na Trsatu, kder je poprej lauretansko-nazaretska hišica stala, vrnil v Polo. Tukaj ostane 8 dni. — Pri vojaki poskušajo sedaj nove puške, katere je izumil Kropaček; nove puške presegajo daleč sedanje Werndlove; v 30 sekundah vstrelí vojak z njimi 8 krat, z Werndlovimi pa samo 4krat. Minister Stremajer je ukazal, da se morajo učiteljski pripravniki učiti orgljanja in cerkvene glasbe, korala. — Liberalni državni poslanci so za grob francoskega republikanca Thiers-a poslali velik venec. Ali hočejo ti ljudje namesto cesarske — imeti republikansko Avstrijo? — Delničarji ogerske železnice Košice-Odersberg zgubijo vsled pridnega (?) delovanja opravnjskih svetovalcev 6 milijonov goldinarjev; opravniki postajajo povsod bogataši, delničarji pa siromaki. — Višji vojaški poveljnik v Zagrebu in načelnik granice postal je baron Franjo Filipovič, do sedaj poveljnik na Moravskem; na njegovo mesto pride general Mollinary. V Knin v Dalmaciji je pribežalo 140 bosenskih beguncev, ki so se strahu pred grozovitim Turkom do sedaj potikali po gozdih in brlogih. Reveži so izstradani in na pol zdvijani.

Vnanje države. Stari nemški cesar se je te dni potegnil za lutrovske vero ter je ostro grajal lutrovske nevernike, kateri ne marajo več za nobene krščanske resnice; liberalci se vsled tega močno jezijo. — Francoski republikanec Gambetta je bil od sodnije na 3 mesece v ječo obsojen, ker j predsednika, generala Mak-Mahona, javno psoval. — Laški minister Nikotera, hud sovražnik katoliške Cerkve, bil je te dni v Livorni, kder so ga prebivalci spoznali, mu žvižgali in ga z gnjilimi pomerančami in žlaprtki pometali, da je kar zbežal iz mesta. Angleži, videvši, da začenja Turkom slabo pribajati, želijo, naj bi Rusi in Turki sklenoli mir; toda ruski in nemški cesar sta sebične želje Angležev strogo zavrnila; mir naredil bodem jaz z zmagovitem mečem v rokah, je djal ruski car. — Čedalje bolj očitno postaja, da je zastran turškega prašanja med Rusi, Rumuni, Srbi, Črnogorci in Grki vse natančno dogovorjeno; vsaki teh zaveznikov stopi ob njemu določenem času v boj zoper turško divjaštvo.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Zmaga v krvavem boju zoper Turka se nagiba na stran Slovanov. Hrabri Črnogorci so 8. t. m. vzeli trdnjavo Nikšič; v njej so zaplenili 21 kanonov in 2800 Turkov vjeli, med njimi Szandor-pašo, poturčenega Magjara. Veselje v Črnogori je neizmerno in važnost vzetja Nikšičevega imenitno. Sedaj bodo Črnogorci laglje dihali in varniše živeli; z zaplenjenimi kanoni pa bodo zaporedom vse turške trdnjave okoli Črnogore podrli. Ruski car bil je tudi močno vesel hrabrega čina ter je poslal 40 zlatih križceev reda sv. Jurija, čestitanje knezu in pa mnogo denarjev. Kri, katero so

ruski junaki prelili v Šipkinih klancih, ni tekla zastoj. Ona je prvič bojno srečo po sili potisnila na kristijansko stran. Sedaj namreč je že jasen bojni črtež turški. Hotli so tedaj da bi se vsi 3 turški generali Osman, Sulejman in Mehemed združili pri Trnovi in potem Ruse potisnili v Donavo in črez njo v Rumunijo. Ali ruski junaki so pri Šipki razbili Sulejmanovo vojsko; sedaj je Osman-paša 31. avg. pri Žgalincih hotel predreti do Mehameda, bil je pa tepen; brž zbere zopet svoje vojake in ukaže Adil-paši, naj mahne proti Selvi, da pride Rusom v Šipki za hrbet in odpre 20.000 Turkom pot črez Balkan po klancih pri Trojanu; pa tudi ta namera je spodletela. Pri Selviju je knez Mirski Adil-pašo zbil nazaj v Lovac; tukaj pa je Turke 3. sept. zgrabil knez Jmeretinski, jih zapodil v mesto, sam za njimi vdrl in jih iz mesta vrgel vun, kder jih je general Skobolev z konjeniki sprejel in jih gnal proti cesti v Zofijo; 20.000 Turkov pri Trojanu je moralo nazaj črez Balkan. Sedaj so Rusi dobili enkrat priliko, da nevarnega Osman-pašo iz Plevna preženejo ali uničijo. Zvečer 6. sept. ga je obdalo 80.000 Rusov in 30.000 Rumunov z 358 kanoni od vseh strani. V noči so napravili šance in potem 7., 8., 9., 10., 11. in 12. sept. neprenehoma streljajo na Turke, kojih je blizu 76.000 z 240 kanoni natlačenih okoli Plevna. Ruske in rumunske baterije se Turkom bližajo čedalje bolj; vzeli so jim že več šanc; zlasti Rumuni so 8. sept. slavno pokazali, da so vrli junaki; Rumuni so tudi dobro orožani in jihovi kanonirji kaj zvesto streljajo. Ruski car je mnogim oficirjem podelil križceve reda sv. Jurija. Ljudi so do sedaj malo zgubili, ker niso z bajonetom napadali; le Rusom je 7. sept. turška kroglja ubila generala Gudima. Do sedaj Turki vrlo odgovarjajo z kanoni, ali dolgo ne bodo mogli z strelivom shajati, tudi z živežem za ljudi in konje ne, ker so obkoljeni; tudi telegraf se jim je prerezal. Sedaj so že 8 dni zaprti. Vlovljeni bodo bržčas vsi, če drugi turški generali hitro in zdatno Rusov ne premejo od zaja; vendar to je sedaj skoro neverjetno; 20.000 Turkom bližajočim se iz Trojanu in Zofije sta knez Mirski in Skobolev pot zaprla, Mehemed-paša, ki ima blizu 100.000 mož med Šumlo Razgradom in Ruščukom zbranih, do sedaj ni nič zdatnega opravil zoper cesarjeviča, ki stoji z 50000 Rusi od Bjele črez Obitenik do Mečke ob Donavi. Mehemed je sicer skušal 6. in 8. sept. prodreti do Jantre, ali pravega uspeha vendar ni imel, čeravno je pri Kazeljevi in Oblavi zmagal; Rusi so se mu umaknili v jako močne šance nazaj in ga pričakujejo na tesnem prostoru združeni in zgoščeni. Ob enem se ima Cimermana bati, kateri je dobil pomoči in mu namerava iz Dobrudže mahnti za hrbet. Vsaki den prehaja po 5000 mož ruske garde črez Donavo. Srbi marširajo za na mejo. V Aziji se ta teden ni zgodilo nič znamenitega. Vse gleda na — Plevno.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

XII. Znano je našim bralcem, da so Rusi 2krat zastonj napali Osman-pašo v Plevnem in njegovi okolici, kder se je v zemljo zaril in strahovito zašancal. Rusi so pri najhrabrišem napadu zgubili veliko vrlih ljudi. Vendar Osman-paša se ni upal za njimi spustiti. Marveč zašancal se je še bolj in od Zofije črez Balkan prejemal vedno več vojakov; pravijo, da jih ima sedaj kakih 75.000 zbranih okoli Plevna. Odtod bi imel potem udariti proti jutru na Ruse, jih skušati predreti ter podati roko Mehemed-paši, ki od jutra proti zapadu, t. j. od Ruščuka, Razgrada, in Šumle pritiska na rusko vojsko. Ali tudi Rusi niso med tem turškim pripravljanjem rok križem držali. Hiteli so, koliko jim je le mogoče bilo, da so z novimi vojaki pomnožili svojo vojsko, ter so celó blizu turških šanc potegnili rove, navozili nasipe, jih utrdili z šancami in na te nasadili veliko število kanonov; skušali so polagoma Osman-pašo zajeti in sedaj se je to bržčas že zgodilo. Kajti 30.000 Rumunov, ruskih zaveznikov, se vleče od Donave med vodama: Vid in Isker Osman-paši za hrbet. Ruski ulani in husarji, pridruženi Rumuncem, ki nimajo sami mnogo konjenikov, so že pretečeni teden prodrli do Dobja, vasi 3 ure zadi za Plevnom na veliki cesti v Zofijo, ter so Turkom vzeli 60 vozov živeža. Ob enem se je Rusom posrečilo zasesti Lovac, močno mesto 8 ur od Plevna na južni strani, tako da zamore ruski general Skobolev brž zediniti se z Rumuni na stezi v Zofijo. Tako obdaja Osman-pašo živ obroč ruskih in rumunskih vojakov, 20 ur na okrog. Če ga ne pretirga brž, se mu utegne zgoditi, kakor francoskemu cesarju Napoleonu III. pri Sedanu. Moral se bo udati ali pa do zadnjega moža posekati dati. Uiti mu drugače sedaj ni mogoče, kakor le, če se posreči Mehemed-paši od Ruščuka sem Ruse tako prijeti, da bi prisiljeni bili, Osman-pašo spustiti. To pa ni verjetno več. Kajti že prihaja carska garda črez Donavo in bo ruskega cesarjeviča tako ukrepila, da bo Mehemed-paši kos.

Osman-paša je začel tudi sam slutiti, da se je vjeti dal v sitno past ter je že 31. avgusta skušal iz nje vdreti, pa se mu ni posrečilo. Rusi so ga slavno premagali in strahovito zbili nazaj. Angleški major je bil priča ruske zmage in jo popisuje blizu tako-le: Tri ure od Plevna proti izhodu so Rusi stezo v Sistovo presekali in z močnimi šancami utrdili; od teh šanc proti jugu je do steze v Lovac 4 ure dolg hrib, na katerem so zaporedom bolgarske vasi: Žgalinci, Pelišat in Vladina. Ta hrib je deloma z gozdom obraščen, deloma pa z lepimi vinogradi zasajen; tudi mnogo njiv in pašnikov se nahaja tam. Kraj hriba proti Plevnemu se vleče dolina in potem je zopet hrib, kateri obdaja Plevensko ravan, kakor prijazen

rob. Ta 2 hriba so Rusi z šancami utrdili, tudi so ob zapadnem znožju potegnili rove, da bi jihovi strelci iz njih varni zamogli streljati na Turke, če bi se jim hotli približati. Med Žgalinci in Pelišatom je hrib presekan ter se ondi vije poprečna dolinica, po kateri se iz doline med hriboma izhaja na precej širono ravan pri Poradimu, kder je imel ruski general Zotov svoj glavni stan. Ali ravno to mesto si je Osman-paša izbral, tukaj je hotel 31. avgusta rusko vojsko pretrgati in jo razklati na dvoje; toda pri tej priliki je bil hudo tepen. S prva je imel še precej sreče. Vedel je namreč vse priprave tako prekrivati, da Rusi blizu niso slutili, kaj namerava? Bili so torej precej iznenadjeni, ko so jim ob 6. uri zjutraj 31. avgusta turški konjeniki naglo ruske straže razškropili, potem pa tako gosto in silno z pešaki pritisnili, da so ti hipoma preskočili rov in vzeli ruske šance na prvem hribu. Toda Rusi se kmalu zavedó, zberejo in se z bajonetom vržejo na Turka ter ga zopet iz šanc vržejo vun in iz grabna, toda dalje grabiti jim ni bilo mogoče. Turka je bilo, kakor listja in trave, ki so z veliko pogumnostjo tiščali v Ruse. Sedaj dajo ruski oficirji, videvši, da je prvi hrib kmalu zgubljen, hitro kanone iz prvih šanc odpeljati nazaj na drugi hrib in na ravan pred Paradinom. Ko je to storjeno, začnejo se Rusi pomikati nazaj v dolino in potem na drugi hrib. Da pa Turki niso mogli preveč naglo za umikajočimi se Rusi, to so jim branile ruske baterije, ki so iz drugega hriba vrlo metale krogelje in granate. Vendar okoli 2. ure popoldne bile so vse šance prvega hriba v turških rokah; začel se je drugi del krvave bitke. Turki so namreč sklenili še drugi hrib vzeti. Ko so si torej v gozdu in za prvim hribom nekoliko oddehnili, se po številu zgostili in pomnožili, začeli so se pomikati naprej proti dolini, najbolj pa proti poprečnej dolinici med Žgalinci in Pelišatom, da bi skozi njo vdrli na ravan v Poradim. Vrh in stran proti Rusom nagujena na prvem hribu je naglo postala črna, kakor da bi tinte razlil; Turki so lezli gosto kakor mravlje naprej proti dolini; streljali niso nič; pač pa so zaporedom, kakor muhe mrtvi padali na tla, zadeti od gostih krogelj, katerih so v nje sipale ruske baterije na drugem hribu, potem ena baterija na ravani pred Poradimom, in puške ruskih pešakov, nastavljenih od znožja doline do vrha drugega hriba. Vkljub smrtnim krogeljam lomastijo Turki naprej, na dnu doline se vstavijo, v 3 čete razvrstijo in se z groznim krikom začenejo proti poprečnej dolinici, potem proti šancam pri Žgalincih in Pelišatu. Vname se strahovit boj, po vsej sili hočejo Turki priti do grabna, vendar ruske krogelje so jih tako grozno podirale, da so po 15 minutah jenjali od naskoka. Toda kmalu se postavijo v goste vrste in se začenejo zopet v Ruse, pa zopet zastonj. Prostor do ruskih šanc je bil kar nastlan z turškimi mrliči. Še enkrat poskusijo bojno srečo; toda ta boj je trajal komaj

par minut; vsi razbiti in razdevani začnejo bežati nazaj na prvi hrib, da bi vsaj prve Rusom vzete šance dnes ohranili. Toda ruski general je za ta trenutek že bil pripravljen. Hipoma vdere iz po- prečne dolinice 6 bataljonov z bajonetom krepko za Turkom, ga dohitijo in vržejo iz prvega hriba doli v ravan proti Plevnemu, od koder so prišli. Bilo je ob štirih popoldne, ko so Rusi povsod so- vražnika premagali. Vojaki so samega veselja začeli kričati hurá, hurá, tako da se je zemlja tresla in zrak. Ob enem so pa prišli tihi pogrebci in so začeli hitro globoke jame kopati, v jame mrtvece metati, ruske in turške brez razločka, in jih takoj zagrebati. Ruskih mrličev so pokopali 500, turških pa 2000. Forbes je ogledoval turške mrličev in pravi, da se jim je na mrtvih licih še dobro videti dala zverinska divjost in srditost, z katero so se bojevali. Bilo jih je groza gledati!

Marjetica Izviren roman, spisal Anton Koder. Ta nova knjiga, na 251 straneh obsegajoča povest iz slovenskega družbinskega življenja od marljivega pisatelja Antona Kodra, je izišla v tiskarni J. M. Pajka v Mariboru in se za zdaj ondi dobiva po 70 kr. Prijateljem leposlovnega berila jo gorko priporočamo, deloma za to, da se vsaj nekaj povrnejo pisatelju trud in stroški, deloma pa tudi zaradi njene notranje vrednosti. Priprosto pripovedovanje naravno se razvijajočega domačega življenja Marjetičinega v lepi domači besedi bode gotovo vsakemu čitatelju po volji. Razun tega pa je bilo pri čitanju nam posebno všeč, da je pisatelj vedel pokazati tudi v najpriprostejšem seljskem življenju toliko lepih resnično pesniških prizorov in celi povesti vdehnoti pravi narodni slovenski duh. J. Sk.

Smešničar 37. Sosega pride k sosedi, ki je baš krape pekla, ter jo prosi, da bi tudi ona v njeni uže vroči masti svoje krape pekla. Sosega njej dovoli. Ko so bili krapci pečeni, zahvali se njej in reče: „hvala Vam, sosedo! Kedar bodem jaz zelje kuhala, prinesite Vi pleče, da se Vam izkuha v mojem zelji ter Vam tako vsaj nekoliko povrnem Vašo prijaznost in dobroto.“

Razne stvari.

(Toča 18. avg. t. l.) je od Selnice pri Muri do hrvatske meje, 20 milj daleč storila škode, ki se ceni na 300.000 fl. Nesreča prebivalcev je toraj velika in podpora potrebna. Štajerski c. kr. namestnik je objavil oklic za pobiranje milodarov. Svitli cesar so poslali 2500 fl. „Slov. Gospodar“ je v ta namen dobil od našega milostljivega kneza in škofa 50 fl. in 10 fl. od g. dr. Radaja, dežel- nega poslanca, ter je vseh 60 fl. izročil c. kr. okrajnemu glavarstvu v Mariboru.

(Novi nadškof solnograški) preuzvišeni g. Albert Eder so se 9. sept. mudili v Mariboru.

(Izvrstnega konja dirjavca) ima g. Brand v Belaku na Koroškem; v 30 minutah je ne prelepo stezo od Belaka do Vrbe, 2¹/₃ milje, predirjal.

(Visoko starost) dosegel je prošt Nikolaj Borbola v Temešvaru; umrl je te dni 101 let star.

(Sneg pokril je) večje planine na Koroškem, Tirolskem, pa tudi Krkonoše na Českem.

(Deseti bataljon lovcev) se preseli še ta mesec iz Celja v Capodistrijo.

(Javno zahvalo) izreka šolski nadzornik in nadučitelj v Malinedelji g. dr. Srneču in g. Lapajne-tu za darovanih več šolskih knjig!

(Mariborski fijaker) Matija Škof je 17. jun. t. l. svojemu tovarišu z pivno kupico oko iz glave zbil in je bil za to hudodelstvo obsojen 5 let v ječo. —

(V Digošah pri Mariboru) so ponočni tolovaji prejeli voznika, mu iz voza skotali polovnjak vina, ki se pa je razbil, ko je pretrdno na zemljo trčil; voznik je med tem konja pognal in zbežal.

(† Č. g. Jožef Gospodarič) bivši župnik in dekan je umrl, 60 let star.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg.: Ferencak 20 fl. (ustn. in letn. dopl.), Fr. Jan 11 fl. (ustn. dopl.) Šlander 11 fl. Sparhakl 1 fl.

Dražbe III. 15. sept. Janez Mraz in Janez Beuc v Zdolah 2660 fl. 17. sept. Janez Novak v Šmarji; 19. sept. Andraš Muršec v Žikarcih; 20. sept. Ferdinand Pahernik v Mahrenbergu 11.665 fl. 22. sept. Franc Tajzl v Soboti 3370 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶⁸/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda		
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
Maribor . . .	9	60	5	90	5	20	3	10	6	50				6	80
Ptuj	9	—	6	—	4	50	3	—	6	—	6	50	6	88	
Ormuž	8	80	6	80	5	40	3	55	5	—	7	80	4	60	
Gradeč	8	36	6	23	5	69	3	40	5	41	—	—	6	50	
Celovec	9	48	6	10	5	14	2	84	5	70	4	46	8	70	
Ljubljana	9	10	7	—	4	55	3	90	6	—	4	70	6	48	
Varaždin	8	80	7	—	5	—	3	60	6	40	7	8	7	—	
Zagreb	9	—	8	—	3	80	4	—	6	10	6	20	6	50	
Dunaj	12	10	8	32	9	60	6	90	7	—	—	—	—	—	
Pešt	10	60	7	30	9	—	6	10	6	50	5	—	—	—	

Loterijske številke:

V Trstu 7. septembra 1877: 24 31 63 84 53.

V Lincu " " 75 57 50 59 73.

Prihodnje srečkanje 22. septembra 1877.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 64:40 — Srebrna renta 66:90 — Zlata renta 74:70 — Akcije narodne banke 842 — Kreditne akcije 196 — 20Napoleon 9:55 — Ces. kr. cekini 9:69 — Srebro 104:40.

Oznanilo.

Ker so dediči pokojnega gospoda Andraža Skuhale, posestnika pri sv. Tomažu, sklenili tudi zemlje njegove zapuščine razprodati, se bodo pojedini falati oddavali v petek 21. septembra 1877 ob 9. uri pri sv. Tomažu in v soboto 29. septem. 1877 ob 9. uri v Hranjigovcih in sicer pod vodstvom podpisanega biležnika; vabijo se toraj vsi, kateri želijo pridobiti kak del pokojnikove zemlje s tem dostavkom, da se plačilni obroki lahko z dediči določijo.

V Ormužu, 6. septembra 1877.

Dr. Ivan Geršak, l. r.

Poduk za goste.

se bo vršil od 24. sept. do 6. oktobra na sadje in vinorejski šoli pri Mariboru o raznih sortah sadja in grozdja, o poletnem oskrbovanju sadunosnega drevja in vinske trte ter o koristni porabi sadja. Sprejemajo se le 18 let in više stari Štajerci dovolj izobraženi, ter se jim je treba oglašati se pisмено pri ravnateljstvu do 20. sept. t. l.

Minuendo - Dražba.

Delo odstranjenja nevarne skale pri Hudi luknji tik okrajne ceste, ki iz Velenja v Slovenjgradec drži, se bode 18. t. m. od 11. predpoldnevom naprej po minuendo-dražbi oddajalo.

Vsaki licitant mora popred. ko začne licitirati, 10 % vadija od 1360 goldinarjev, t. j. 136 fl. ali v gotovih denarjih ali v bukvicah štajerske ali slovenjgraške hranilnice ali pa v veljavnih borzinih papirjih po kurzu licitacijskega dneva v roke dražbine komisije položiti.

Pogoji dražbe se zamorejo do 17. t. m. ob navadnih urah v pisarnici okrajnega odbora v Slovenjgradu, na dan dražbe pa pri Hudi luknji, kjer se bo licitacija vršila, pregledati.

Okrajni odbor v Slovenjgradu, 6. septembra 1877.

Okrajni načelnik:
J. Barth.

Zelen mešni plašč,

še prav lep, se dobi pri farnem predstojništvu sv. Magdalene v Mariboru za 75 goldinarjev. [3—3]

Nova hiša,

visoko in dobro zidana z 4 sobami, 4 kuhinjami 4 drevarnicami, predelano kletjo, in vrtom s predaj in zadaj hiše blizu vinorejske šole št. 5, 25 let davka prosta, na katerej je ljubljanska hranilnica intabulirana, se pod ugodnimi pogoji, z plačevanjem v obrokih proda. Več se izv. pri posestniku, Bürgergasse št. 46 pri tleh.

Velika hosta

je na prodaj, sam velik bukov les je v njej; kdor jo želi kupiti, naj se oglasi pri podpisanem posestniku!

Jožef Senica,

v Velikem Dolu pri sv. Roprtu nad Laškim.

[2—2] 400 goldinarjev

dohodkov na leto in še več!!

Vsak pošten in plačati zmožen podvzetnik v slehernem kraju dobi na Dunaju pod jako ugodnimi pogoji zalogo zdravilnih sladnih preparatov (Malzheilpräparate) iz c. k. dvorne fabrike za sladne preparate Janeza Hoff-a, iznajdnika sladnih preparatov in oskrbovalca pri skoro vseh evropskih vladarjih. Ponudbe z pojasnili se naj pošiljajo pod napisom: Johann Hoff, k. k. Hof-Malzpräparaten-Fabrik, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8. in Wien.

Naznanilo.

Od dnešnjega dneva naprej prebiva podpisani na svojem mlinu v

Frauheimu

ter daje na znanje, da je svojih mlinarskih pridelkov zalogo v

MARIBORU

izročil gospodu

A. Schröfl-ju v Tegethof-ovi ulici št. 19.

ter zagotavlja, da bo ta njegov zastopnik vsem njegovim kupcem pošteno in točno ustrezal.

V Frauheimu pri Račah,

dne 10. septembra 1877.

W. Böhm,

[1—3] posestnik umetnega mlina.